

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 20,000 korona.
 AVAV Egyes szám ára 1000 korona. AVAV

Kiadója:

Debreczen sz. kir. város és
 a tiszántúli református egyházkerület
 könyvnyomda-vállalata.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2. szám alatti, városháza-
 épület.
 Telefonszám: 4.

Polgárok szövetségéről

Ábrándozik néhány lelkes debreczeni ember, olyanok, akiket a közügyekben önzetlenül buzgókodni nem először látunk. Úgy gondolják, hogy ez a szövetség politikai pártra, vallásfelekezetre, foglalkozásra való tekintet nélkül egybefoglalhatná mindazokat, akik a mostani társadalmi rend keretében kívánják kétségkívül nagyszámu bajainkat orvosolni, és bármily oldalról jövő forradalom újabb veszedelme ellen védekezve, békés fejlődés útján óhajtják a magyar jövődőt munkálni. Ennek a szövetségnek tagja lehetne kormánypárti és ellenzéki, keresztyén és zsidó, gazda, kereskedő, iparos, gyári munkás és mezőgazdasági napszámos, szóval mindenki, aki a haza és polgártársai javát akarja és minden forradalmi eszelekvéstől feltétlen tartózkodásra magát elhatározni kész. Ebben a szövetségben a különböző csoportokhoz tartozóknak alkalma nyílnék egyrészt a maguk álláspontját kifejteni, másrészt a mások véleményét, terveit, aggodalmait meghallgatni s ilyen módon lehetővé válnék a magyar nemzet testét sok oldalról szagató ellentétek fokozatos kiküszöbölése, egymás törekvéseinek megértése és lehetővé válnék, hogy a most mindnyájunkat bántó sok gazdasági és szellemi kár elhárítására egyesült erővel lépünk fel. Ez a szövetség egyelőre csak Debreczen lakosságának a forradalmi törekvésektől mentes részét egyesítené, de azután, ha itt megerősödik, kiterjesztené működését az egész országra és egy nagy cél, a nemzeti konszolidáció érdekében egyesítve a nyugodt elemeket, az ország törvényhozásában, igazgatásában, gazdasági életében, iskoláiban, társadalmi viszonyaiban tapasztalt igazságtalanságok megszüntetésének leghatalmasabb tényezője lenne.

Ez ellen az elgondolás ellen nagyon könnyű érveket sorakoztatni. Könnyű hivatkozni az ugynevezett turáni átokra, amely sohasem volt kielezettebb, mint napjainkban. Könnyű emlegetni a debreczeni közönyösséget, amelyet sokan kifiguráztak, sokan kísértlettünk megmagyarázni, amely nek nehány szomorú következtetés csak a legközelebbi multban is tapasztaltunk. Könnyű rámutatni arra, hogy a gyökeres debreczeni polgárok egymás iránt bizalmatlanok, vagy féltékenyek s egyikőjük vezető helyre állítását rendszerint az ő kebelükből ellenzik a leghevesebben. Meg lehet mondani, hogy nálunk, ahol mindenbe politikát kevernek, nem fogja senki sem elhinni a tervbe vett szövetség politikától mentességét. Riaszt a példa a közelmultból, hogy a szövetséget az egyik oldalon antisemita, a másik oldalon zsidóérdeket szolgáló társaságnak tekintsek. Könnyű bizonyítani,

hogy a különböző foglalkozási ágak közt az utolsó öt év alatt megnövekedett bizalmatlanság miatt köztük együttes munkálkodást remélni nagyon nehéz.

Mindezeket könnyű elmondani, de megérteni is.

Azonban azok, akik a szövetség gondolatával foglalkoznak, úgy vélik, hogy akármilyen súlyos betegségből is meg kell kezdődni egyszer a gyógyulásnak, ha csak nem a halál következik. Mi, magyarok még nem vagyunk, nem lehetünk halálra szánt nemzet, tehát a kóros állapotból kiépülésünket várnunk kell. A gyógyulás első jelensége pedig a gyűlölködés megszűnése, a nyugodt, békés, keresztyén szeretet-

től vezérelt egyetértő munka. Ennek, ha akármilyen kis körben, egyszer meg kell kezdődni és a magyar nemzet feltámadásának apostolai azok lesznek, akik erre a szeretetteljes munkára magukat komolyan elhatározni készszenek, akik nem félnek kigunyoltatástól, szidalmaktól, apró sikertelenségektől, újra-meg újra felbukkanó akadályoktól, hanem szent elszántsággal dolgoznak a társadalmat rétegekre osztó válszifalak lebontásán, rendületlen hittel, hogy munkájukat előbb-utóbb siker koronázza.

Kiknek van igazuk? A kételkedőknek-e, vagy az ábrándozóknak? Nem tudom.

De hosszú és szép álmodom.

Betiltották az összes budapesti lapokat.

Budapest, április 26. A nyomdai bémunkások sztrájkja következtében beállott helyzet olyan komoly jelenségeket vetett felszínre, amelyek a kormány sürgős és elhatározó intézkedések megtételére kényszerítették. Ezek legelsője az, hogy a m. kir. belügyminiszter a Pesten megjelenő összes időszakos lapok megjelenését és terjesztését eltiltotta, kivéve a kormány által kiadott Reggeli Hírek, Esti Hírek és Morgen Zeitung című lapokat.

A rendelet szerint a helyzetet komplikálja, hogy egyes időszakos fővárosi sajtótermékek dacára a sztrájknak, mégis megjelenhettek és tendenciózus izzadó közleményekkel igen káros irányban igyekeztek befolyásolni a közvéleményt. Ez az ország köznyugalma és közrendjének megóvása érdekében — mondja a belügyminiszter — megengedhetőnek nem tar-

tom és nehogy az olvasó közönség a szélsőséges sajtó-organumok kiadásai által félrevezetessék, indokoltnak találok, hogy a Pesten megjelenő összes időszakos sajtótermékek megjelenését és terjesztését megtiltsam.

Illetékes helyen rámutattak még arra, hogy miután egy terrorisztikus fellépésű kis csoport kényétől volt függővé téve, hogy mely lapok jelenhessenek meg és ez a tény a sajtószabadság elvének flagrans megsértését jelenti, a kormány ebből az indokból is indítatva érezte magát a rendelkezés kiadására, minek következtében Budapesten a holnapi nap folyamán és további intézkedésig csupán a kormány által kiadott Reggeli Hírek és Morgen Zeitung, hétfőn pedig az Esti Hírek című lapok fognak a közönség tájékoztatása céljából megjelenni.

A Magyar Nemzeti Bank alapítási tervszövege.

Budapest, április 26. A Magyar Nemzeti Bank alapítási tervszövege a következők:

A Magyar Nemzeti Bank létesítéséről szóló 1924. évi V. t. c. 16-ik §-ában a törvény végrehajtására nyert felhatalmazás alapján az alaptandó Magyar Nemzeti Bank részvényeit ezennel nyilvános aláírás alá bocsátom.

Az alapítandó Magyar Nemzeti Bank célja, hogy alapszabályai keretében Magyarország területén a pénz forgalmat szabályozza, a fizetések kiegyenlítését megkönnyítse és a rendelkezésre álló tőkék hasznosításáról gondoskodik, mindenekelőtt azonban az, hogy a készpénzfizetések aranyra és érték-állandó valutákra szóló követeléseknek gyűjtése által előkészítse és a készpénzfizetések törvényszerű megkezdése után fentartásukat biztosítsa. A bank köteles továbbá minden rendelkezésre álló eszközzel gondoskodni arról, — hogy a bankjegyek érczel való beváltásának törvényes szabályozásában a jegyek az az értéke, amely az aranyvaluta, vagyis az értékállandó valutával való országosra szóló vál-

tók árfolyamában kifejezésre jut: állandó maradjon.

A társaság a jegy kibocsátás kizárólagos jogával a törvényben és az annak kiegészítő részét alkotó alapszabályokban foglalt feltételek mellett az 1943. évi december hó 31-ik napjáig terjedő időre van felruházva. Egyébként a társaság fenállásának tartama határozatlan.

A társaság alaptőkéje 30 millió aranykorona, amely 300 ezer darab egyenként 100 aranykorona névértékű részvényre oszlik. A részvény 25 aranykorona névértékű negyed részvényre is osztható. A jegyzett részvény névértékének felét a jegyzés alkalmával, a másik felét a megalakulást követő két hónapon belül készpénzben kell az alábbiak szerint befizetni.

A befizetés az alant megjelölendő helyeken történik:

A befizetés történhetik a részvényjegyzők választása szerint koronáérték, aranyérték érmeben, vagy más, a kereskedelmi forgalom tárgyát alkotó aranyérmeben, mely utóbbiak a koronaérték pénzláb sze-

rint számítandó, vagy végül észak-amerikai, angol, svájci, hollandi — vagy svéd értékrendszerre szóló fizetési eszközökben. Ez esetben 100 korona 20 dollár, 26 egynegyed centtel számítandó egyenlő értékűnek. — Ha a befizetés nem dollárban, hanem a felsorolt többi pénznemben történik, a dollár összegének átszámítása az illető pénznemben a devizaközpont által ebből a célból hetenként megállapítandó átszámítási árfolyam alapján történik, amely árfolyam az illető valuták Zürichben, Londonban és Amsterdamban jegyzett középárfolyamának átlag alapján állapítandó meg.

A jegyzés történhet az alább megjelölt jegyzési helyek külföldi levelezői útján is.

Az aláírás az 1924. évi április hó 28-ik napján kezdődik és az aláírás határideje az 1924. évi május hó 7-ik napjának déli 12 órája.

A Magyar Nemzeti Banknak a bankjegyek kibocsátására vonatkozó szabádmát az intézetet, valamint az államot megillető jogokat és kivánságokat, valamint az intézet szervezésére, körére, ügyvitelére és az évi tiszta nyereség felosztására vonatkozó részletesebb határozmányokat az 1924. évi V. t. c. és annak kiegészítő részét alkotó alapszabály szöveg állapítja meg.

A pénzügyminiszter a kibocsátandó részvényeknek a részvényalírók közt való felosztását magának tartja fenn.

Ezen alapítási tervszöveg eredetijét a magyar királyi pénzügyminiszterium irattára őrzi.

Budapest, 1924. évi április hó 7-ik napján. Aláírás: Walkó Lajos, a m. kir. pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. kereskedelmi miniszter.

Az aláírási helyek ezek: Budapesten a M. Kir. Állami Jegyintézet, a m. kir. postatakarékpénztár, a Pénzügyintézet Központ, az Országos Központi Hitelszövetkezet, továbbá a Pénzügyintézet Központ tagjai sorába tartozó budapesti intézetek.

Budapesten a m. kir. állami jegyintézet, főköntézet, továbbá a következő helyeken működő azok az intézetek, amelyek a pénzügyintézet központ tagjai, még pedig Baja, Balassagyarmat, Békéscsaba, Czegléd, Debreczen, Eger, Esztergom, Gyöngyös, Gyula, Hódmezővásárhely, Kalocsa, Kaposvár, Keeskémét, Makó, Mohács, Moson, Nagykáznisa, Nagykőrös, Nyiregyháza, Pécs, Sátoraljaújhely, Sopron, Szarvas, Szeged, Szentés, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Ujpest, Veszprém, Zalaegerszeg.

Budapest, április 26. Mint a devizaközpont közli, a Magyar Nemzeti Bank részvényeire idegen pénznemekben teljesítendő befizetések átszámítási árfolyama az 1924. évi apr. hó 28. napjától 1924. évi május hó 8-ik napjáig bezárolag terjedő időre a következő: 100 arany korona, vagyis 20 dollár 26 egynegyed cent egyenlő 114 svájci frank 19 centim, vagy 4 font 12 chilling 6 penny, vagy 54 hollandi forint 45 cent, vagy 75 svéd korona 05 öre.

Kérjük mindenütt az Egyet. értelet.

A jog- és pénzügyi bizottság is letárgyalta a költségvetést.

Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután foglalkozott a város 1924. évi költségvetésével. Ary Lajos főszámvéve ismertette a költségvetést, amelyet a bizottság általánosságban egyhangulag elfogadott és azután áttértek a fejezetként való tárgyalásra. A fuvarozási vállalat, a téglagyár, a nyomdavidálya költségvetését egyhangulag elfogadták, a világitási vállalat költségvetésénél azonban dr. Freund Jenő azt kívánta, hogy legalább a Piac utcába torkoló utcákat világítsák jobban.

Rimanóczy Béla igazgató kijelentette, hogy a világitás ma a békebelinek 50 százaléka, amiért a város ma másfél milliárdot fizet. Az utcákat csak akkor lehetne jobban világítani, ha a vállalatnak üzemi feleslege volna.

Freund Jenő dr. azonban mindenképpen ragaszkodott ahhoz, hogy az utcai világitó testeket szaporítsák.

A Hortobágy költségvetésénél kerekedett ismét vita, mert a bizottsági tagok kifogásolták a hortobágyi állatköroda és az állatorvosi lak rozoga voltát. Ennek a két épületnek a kijavítása 50-60 millió koronába kerülne, amit az ideai költségvetésbe már nem lehet beállítani.

Vásáry István tanácsnok a csárda drágaságát kifogásolta. A Ritzben olcsóbban lehet étkezni, mint a hortobágyi csárdában.

Ekly József: Huszezer korona egy liter bor.

Végül Ekly József indítványára kimondotta a bizottság, hogy a legelőbérlek 50 százalékát májusban beszédi és abból fogja rendezni a rozoga hortobágyi épületeket.

Borsos József műszaki tanácsos a városi házak karbantartására előirányzott összeg háromszorosát kérte. A kérést ugyan nem teljesítették, de kimondták, hogy sürgős esetekben a tanács külön összegeket fog kiutalni karbantartási célokra.

Ekly József a leltárbiztosítási hivatal személyzetének szaporítását kérte, amit kiadtak a városi tanácsnak.

Végül az indítványok letárgyalására került a sor. Az iparkamara ugyanis kifogásolta, hogy a tanonciskolának nagyon kis összeg van felvéve a személyi kiadásokra. Ary Lajos főszámvéve erre megjegyezte, hogy az iparkola személyi kiadásait az állam fedezi, a város csupán az óraadókat fizeti. Az Egyházkerület viszont a békebeli segélyeket kerte a várostól. Ezek a kérések azonban a város nem tehet eleget, mert az Egyháznak módjában áll más utakra is segíteni magán.

A költségvetés előzetes letárgyalása ezzel véget ért és most már az április 30-iki közgyűlés fog fölötte határozni.

Riffi ezredes gyilkosságát halálra ítélték.

Budapest, április 26. Emlékeztetés még, hogy a kir. ügyészség Bodó József közhonvéd ellen gyilkosság címén vádat emelt, mert meggyilkolta vitéz Zajkai Riffi Sándor ezredest. A bíróság Bodót bűnösnek mondotta ki előre megfontolt gyilkosság büntetésében és kötélt általi halálra ítélte. Bodó és védőjének felelőssége folytán az ügy a felelősségi törvényszék elé került, mely a katonai törvényszék halálos ítéletét helyben hagyta, majd kegyelmi tanácsát alakult át.

Hajduvármegye bizalmat szavazott a kormánynak.

Az ország minden részéből nap nap után hangzanak el nyilatkozatok, határozatok, — amelyek mind a kormányt, de különösen gróf Bethlen István miniszterelnököt üdvözik és nyilvánítják előttük bizalmukat. A bizalom nyilvánítók sorába ma Hajdu vármegye is belépett, azzal, hogy mai rendkívüli közgyűlésén, melyet 10 órakor nyitott meg dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. U. Szabó Lajos hajduböszörményi közjegyző, törvényhatósági

bizottsági tag javaslatára bizalmat szavazott gróf Bethlen István kormánynak.

A közgyűlés elfogadta továbbá a központi választmányának a vármegye 1923. évi költségvetésében hiányként megállapított 76 millió korona pótlására vonatkozó javaslatát, amely szerint az 1922. évre kivetelt állami egyenesadó után 490 százalékos vármegyei pótdadó kivetése rendelkezett el.

A nyomdászok a sztrájk mellett szavaztak.

Budapest, április 26. (Magánjelentés.) A nyomdászsztrájk ügyében ma lefolytatott szavazás, amelyben a szakszervezet a munkásokat a sztrájk ügyében lesza-

vaztatta, este véget ért. A sztrájk mellett 2706, ellene 203 munkás szavazott. Így a sztrájk tovább tart.

Csipke- és himzés kiállítás.

A május 3-án, a református főgimnázium tornahelyiségeiben megnyíló és a szegénysorsu tanulók- ifjúság felségélyezése javára rendezendő Csipke és Himző Kiállítás iránt az érdeklődés mindentől napról-napra mind élelkebben nyilatkozik meg. A bemutatásra kerülő Szmik Antal textil-gyűjteményének rendkívül becses és ritka darabjai közül már most felhívjuk lapunk olvasó közönségének figyelmét néhány olyan remek munkára, melyek a textil szépművészet és iparművészet nagyon tanulságos és kiválóan muzeális értékű darabjai.

A szövészeti csoportban bemutatásra kerülnek a régi magyar népművészet ritkaságai: oltárterítők a XVI. századból és ezek között legkivált a löcséi Szent Jakab templomból származóak, melyek a 400 év előtti szépségi takács mesterség legszebb példányai. Nem kevésbé becsesek a Lugos és Temesvár vidéki román gobelin szövések is. Igen becses és érdekes egy bibliai jelenetet ábrázoló szövött szallag, mely a középkor vége felé Nürnbergben készült és az ó-német takács iparművészet szép emléke. A régi és újabbkori selyem- és bársonyszallagokból gazdag kollekciónak kerül bemutatásra, valamint csodás szépségű brokát szövetek Lyonnól Mária Antoniette királyné korából. Nagy ritkaság számba megy egy lehellet finomságú spanyolországi zsidó textil iparművészet remeke. A varrottak és himzések között a különféle nemzetek nép- és iparművészeite gazdagon van képviselve, főleg a magyar, német, tót, szerb, román, horvát, cseh és bukovinai ruthén pompás kivarrások és himzések.

A dalmát reticella munkák gyönyörű gyűjteménye kerül bemutatásra, valamint kínai és japán tűmunkák, melyek között egy nagyobb méretű, csodás szépségű selyemterítő nagy tetszést fog aratni. A régi egyházi himzések között nevezetes darab egy gyönyörű barokk ízlésű nehéz arany fonállal gazdagon himzett kehelytakaró, amely a XVIII. század derekáról való és a Mária-Therézia királynő által alapított császári Paramenten-Schule kiválóan remek alkotása. Nagyon becses egy ugyancsak a XVIII. század derekáról Kiewből származó orosz-görög-keleti kehelytakaró, bizsai stílusú, gazdag arany és ezüst himzéssel és igaz gyöngydiszítéssel.

A történelmi becsű tűmunkák között szerepel egy gyönyörű mise-ingszegély diszhimzés a XIV. századból Prágából, mely példátlanul finom subrikált munka. — Nevezetes darab Nagy Lajos magyar király leányának, Hedvig lengyel királynénak sajátkezü csodaszép himzése a XIV. század végéről. A protestáns közönség bizonyára kegyeletes érdeklődéssel fogja megtekinteni a Luther Márton kehelytakarójának hű másolatát, melynek eredetijét a wormszi székesegyház kincstárában őrzik és a hagyomány szerint Luther ezt használta, midőn az első protestáns urvasorát kiosztotta. A XIX. század első feléről, a Biedermaier korból származó tűneményes finomságú Point de Saxe himzésekből gazdag és remek darabokban fog a közönség gyönyörködhetni. A kiállításnak külön nagyon érdekes és tanulságos látványos lesz a gyönyörű igaz csipkék kollekcója. Varrott, vert, horgolt, frivolitás, Paragva és a Palesztina zsidó csipkék pompás példányai vannak itt egybe-

gyűjtve. A magyar honi csipkék között igen becses darab egy magyar nemes asszony aranycsipke fejkötője a XVI. századból, továbbá régi rece csipkék, a gömör- és sárosmezei, vágvolgyi, zólyomi, selmec- és kormöcbányai és a torockói vertcsipkék stb. A külföldi csipkék között a híres és csodaszép „pomit-bolbert” a XVII. századból, továbbá olasz, francia, spanyol, belga és angol csipkékben lehet majd gyönyörködni. Igen becses darab egy nagyméretű, csodás szépségű és finomságú Chantilly-csipkékendő, melynek párját Páris városa 1851-ben Eugénia császárnénak ajánlotta fel, midőn III. Napoleon francia császár hitvesévé lett. A híres brüsszeli „point gaze” csipkék csodálatos példányokban vannak képviselve és a látogató közönség bizonyára kegyeletes fog gyönyörködni abban a remek brüsszeli csipkékben, amilyenekkel boldogult Erzsébet magyar királynénak, 1867-ben, a koronázási köntöse díszítve volt. Az akkori divat szerint 36 rőf ilyen csipke volt e célra szükséges. Remek szépek voltak azok a „point gaze” és Chantilly csipke keztyűk is, melyek Kocsbony hercegnőnek Mária Pavlovna orosz cárné főudvarmesternőjének tulajdonából valók, aki azokat a nagy udvari ünnepek alkalmából viselte. Látható továbbá egy csodásan szép „point de Sedan” csipkeszél, valamint egy remek point d'Angeterré derék dísz. Belesznek mutatva a híres Maline duchesse, valencienne és brabant csipkék, valamint a bájos „point de Lille” csipkék, melyeket a szerencsétlen Mária Antoniette királynő különösen szeretettel viselt. A horgolt csipkék között vannak eredeti, régi irországi horgolásak, nemkülönben csetneki magyar csipkék, a Rákóczy Ferenc tisztjeinek horgolt kardkötői, a debreczeni és sárospataki legátusok horgolt mentekötői a XIX. század elejéről. A macramé-bogozási munkák nagyon becses és művészi darabjai lesznek bemutatva. A kiállítás utolsó része a magyarhoni és külföldi kelme-festést, végül a magyar lőszerszám díszítést foglalja magában és kétségtelen, hogy ez is nagy érdeklődést fog kelteni.

Szmik Antal igazgató-mérnök a gyűjteményét személyesen hozza el Budapestra Debreczenbe. Évgeből április végén ide érkezik és a kiállítás rendezését maga fogja intézni.

Gazdák jegybank jegyzése

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja kerületében a gazdatársadalom figyelmét, hogy a most megalakuló Magyar Nemzeti Jegybank részvényeiből minél nagyobb mértékben törekedjenek részvényeket jegyezni, mert csak akkor, ha a jegybank részvényeiből tekintélyes számú lesz gazdák kezében, tudhatjuk a magyar mezőgazdaság jogosult hiteligényeit biztosítani. Azonkívül pedig a jegybank-részvények arany koronában fognak kamatozni, tehát a legkedvezőbb tőkeelhelyezési alkalmul is kínálkoznak. A mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdatársakat, hogy minél nagyobb számban törekedjenek jegyezni jegybank-részvényt, minél előbb, mert a jegyzési határidő május 7-ikén lejár.

A Tiszántúli Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja (Debreczen, Piac-u. 44. szám, Futura épület) bármely gazdatársunknak jegybank-jegyzési ügyében készségesen segítségére lesz, forduljon minden gazda oda bizalommal.

STARK divatáruház

Piac-utca 7. szám alatt.

E héten nagy Tavaszli vásárt rendezek
Araim a következők:

Női divat osztály:

80 cm. kalotaszegi vászon	
Ia minőség	K 16,500
Vékony szálú siflon vászon	K 22,000
Rózsahegy elszakíthatatlan	
vászon	K 23,800
120 cm. széles divatszövetek	
minden színben	K 48,000
Csodaszép voalok	K 25,000
Goldberger-féle kék festő	K 21,800
Divat kardonok	K 21,800
Fréncs, legdivatosabb min-	
ták, csikozottak	K 25,000
Grenadinok minden létező	
színből 120 cm. széles	K 58,000
Taftalin selyem minden	
színből	K 82,000

Úri divat osztály:

Rövid alsó nadrág, reklám	
ára	K 45,000
2 galléros prima férfi ing	K 75,000
Valódi angol zefir ing	K 90,000
Valódi bécsi fehér ing	K 115,000
1 drb horgolt nyakkendő	K 12,000
Ia Férfi zokri	K 8,000
Batizst zsebkendő	K 8,500
Nadrágtartók, puha gallérok, háló	
ingek óriási választékban.	
Trikó selyem, valamint Crepp de	
Selim, Marocen minden színben.	
Garnitúrák, paplanok, angol gypaju	
plédék óriási választékban.	

Kérem a cégre ügyelni!

Tisztelettel **STARK SÁNDOR.**

Közvetlen Thaisz papírújslet mellett!

Felfedező uton.

A Kollégium.

1915 tavaszán Debrecenben járt Strobl Alajos világhírű művészünk s megtekintette a Kollégiumot is. A tisztes főiskola homlokzata előtt csodálkozással állott meg s mintha lábai a földbe gyökereztek volna, alig tudott mozogni a nagy gyönyörködéstől. Kifejezést adott ama meggyőződéssé, hogy a Kollégium magasztos frontjával bizony felveheti a versenyt akármelyik fejedelmi, császári palotával s aki ezt az épületet tervezte, az nemcsak korának kiváló építő művésze volt, hanem olyan intelligens egyéniség is, aki tudatában volt annak, hogy a tudományok emel királyi szállást.

A tervezője ennek a csodaszép épületnek Péchy Mihály mérnök-örnagy, később tábornok volt, Péchy László és Sombory Erzsébet fia, aki Fejérszéken, Kövár vidékén született és 1819-ben halt meg 65 éves korában. A debreceni Kollégiumnak volt valaha a növendéke; a kollégiumi anyakönyvbe így van bejegyezve az 1770-ben beiratkozottak között: Michael Péchy, Fejérszék, orphanus nobilis, studiosus philosophiae, matheseos et theologiae. Hogy épen őt, a katonai mérnöki pályán fényes állást betöltő, kiváló tehetségű férfit nyerték meg a terv elkészítésére, annak pedig ez a története:

1801 tavaszán az egyházkerületi közgyűlés elé terjesztette a főkurátor, hogy a classisok szorosak és egészségtelenek, úgyhogy a kollégium elejét, a déli részét újra kellene építeni. Erre meg is bízott a főkurátor, Péchy Imre, hogy készítsen alkalmas tervet és költségvetést az apróbb classisok felépítésére. Péchy Imre álmosdi földesúr, a kollégium egykori növendéke, nemcsak a tisztantuli egyházkerületnek volt főgondnoka, hanem 1813-ban alnádor s hétszemélyes tábla bírja (septemoir). Nos, Péchy Imre unokatestvére volt Péchy Mihálynak, akinek ismervén kiváló képességeit, egészen természetes, hogy tőle kért projectumokat az építendő Kollégium számára. Az augusztusi gyűlésen Péchy Imre már előterjeszti a háromemeletes épület tervét s ugyanakkor Debrecen város egyelőre 200,000 téglát ígér ingyen egyszersmind a jövő tavaszra fát is. Építési felügyelőül Simonffy Sámuel szenátor választatik meg. Bár így minden lényeges előkészület megtett, mégis 1802 márciusában az építés megkezdését egy évre elhalasztják.

Ekkor jött 1802 június 11-én a nagy tűzvész, amely a kollégiumot, Nagytemplomot, 15 parochiális házat, általában Debrecennek mintegy felét elpusztította. A nagy csapás sújtotta város, egyház és Kollégium iránt országos volt a részvétel s különösen a szomszédok igyekeztek segítségre sietni. Az elsők között volt Szabolcs vármegye, amely június 16-án úgy határozott, hogy a „Kárvallott Városi lakosok” felsegítésére alamizsna szedődjön, azok a fenyőfák pedig, melyek a T. Nemes Vármegye Quartély házáinak építésétől megmaradtak, azon áron, a melyen vendétek a megégett Kollégium építésére által engedődjenek és Debrecenbe szállítódjanak.”

Ugyancsak kedvezményes fával jött a Kollégium segítésére Darabanth Ignácz óhitű nagyváradi püspök, aki megengedte, hogy a jádi erdejéből annyi fenyőfát vágjanak, amennyi kívántatik s egy-egy fáért, legyen az nagy

vagy kicsiny, többet 20 krajcárknál nem fizet a Kollégium. A fák kivágatása és elszállíttatása természetesen a kollégium költségére történt úgy, hogy a 7-8 öleseknek darabja 1 rhénes forint 35 krajcárba került, mire Debrecenbe ért.

A deszkákat a máramarosi Bustyaházáról rendelték meg. — 3000 deszkát, ami 1100 forintba került. A szállítás Tiszalökiig a Tiszán történt, Lökről a gyűlések adták székéről székére Búd-Szentmihályon, Nánáson és Bőszörményben Debrecenig.

A lépcsőkhöz a tölgyfát a Nagy erdőről vágták idejekorán, hogy jól kiszáradjon. Állja is a koptalást mind maig.

A fundamentomhoz szükséges termésköveket a fegyaljáról rendelték Boros József sárospataki ügyvéd útján. 1807 július 4-ig 37 suk kő érkezett, sukja 15 garas, ami azért volt drága, mert eredetileg 8 garásával számították. Ugyanílyan kövek jöttek a Nagytemplom és a parochiális épület alapzatához. A faragott köveket Budapestről hozták a bárándiak és kabaiak alkalmi fuvarral.

Az épülethez szükséges téglát Debrecenben vetették. Az ide vonatkozó első szerződés 1802 február 3-án, tehát még a tűzvész előtt kelt. 1802 február 3-án, tehát még a tűzvész előtt kelt. 1802-1806-ig Szántay Mihály inženýr és Somogyi János kollégiumi új épületi inspektor kezébe 1800,000 drb téglát számoltak át. Mészét Nagyvárad mellől rendelték; 1802 aug 19-én már megérkezett 800 köböl s még az évben küldtek 1618 köbölt. Ez azonban nem volt elég, mert 1805-ben már ismét alkudoztak egy váradi kereskedővel 2000 köböl mész vásárlására.

A vasat Péchy Imre a sógora útján olcsón vétette meg, összesen 168 mázsát. Az épülethez és állványhoz felhasználtak 1318 vaskapcsot, 68,660 lész-szeget.

Abban nem volt nézeteltérés, hogy az új épület a régi helyén épüljön, bár érdekes megemlíteni, hogy a vezető emberek egyike, Bőszörményi Pál, egyik magánlevelében, tekintettel a fűvészkerthelyén elterülő paptavára és az akkor még erősen talajvizes környékre, azt a kérdést vetette fel, hogy „nem kellene-e más helyre építeni az új Kollégiumot és a régi hagyni kaszárnyának?” Ez az ötlet azonban nem jutott nyilvánosságra s mivel a tűz után a város úgy határozott, hogy a Nagytemplom és a Kollégium között levő házakat (a mai Emléki kert helyét) kisajátítja, mindenki helyeselte, hogy a két új monumentális épület, a debreceni kálvinizmus eme két vára, egymás szomszédságában maradjon.

Az építés munkáját többen vezették. Az első szerződést 1803 január 15-én kötötték meg Huzl Konrád és Eder Jakab nagyváradi kőművesmesterekkel, akik kötelezték magukat arra, hogy a Péchy Mihály terve és utasítása szerint építsenek. Péchy Mihály ugyanis nemcsak a tervrajzokat küldte el, amelyekből a meglévő épület mintáját választották ki, hanem az építés tartama alatt állandóan hasznos és felbecsülhetetlen utmutatásokkal és tanácsokkal szolgált. Az építés az eredeti tervtől csak annyiban tért el, hogy az oszlopok közé tervezett három-három ajtó helyébe, mind két kiszögellésnél egy-egy ajtó jött. Huzl a II. Tractus fundamentomáig ment a Kollégium megépítésében, amikor a kőműves munka vezetését Rabl Kornél vette át, aki be is fejezte.

A telőzet gerendázatát és az oratorium stukaturós tetejét Tunkel Ferenc szolnoki álmester urammal csináltatták. A mester kötelezte magát a fának kifaragtatására, gondos beszolgáltatására és az egész tetőzetnek a cserépalát való bedeszkázására, viszont a faragott stukatur fákát a kollégium hozatta el Szolnokról. Ezekről a fákrol így ír a Tunkel uram: „A kifaragott stukaturfák száma 83 darab, ezeknek egész hossza 8 öl, a legjobb erejű ökör szekér három, az alábbvaló két, az annál vékonyabb erejű egy szá-

lat bir el belőle. Ehhez számítson az elvitelnél a főbíró ur”.

Az eredeti cserépfedést Fleischmann József cserépfedőmester vállalta. Érdekes megemlíteni, hogy a tűzvész után Péchy Mihály küldött gyakorlott cserépegeit, hogy a debreceniek a cserépgyártásra megtanítsák.

Az oratorium és a könyvtár mindennemű asztalos munkáját Dohányosi József debreceni asztalosmester uram vállalta; az előbbit az 1823 május 28-án kelt szerződésben 2000 váltó forintért úgy, hogy annak „erős, állandó, alkalmas és tiszos voltáról felel”, az utóbbit az 1827 nov. 3. napján kelt kontraktusban, kötelezve magát, hogy „esztendő alatt a munkát elvégezni igyekszik” 1950 váltó forintért. Mindkét munka ma is dicséri a mestert.

Az új épületben már 1815-ben folyt a tanulás. Az 1815 mártzius 3-dik napján kelt kéréssel szavai szerint „négy Auditoriumnak és öt Classisnak hasznánn kívül, számos Deák Ifjakkak, és sok szegény Szolga gyermekeknek alkalmas lakó s tanuló helyével élhetünk”. Az építéssel kapcsolatos költségek szaporodásával természetesen egymást követik a kérés levelek a „Méltóságos, Nagyságos, Tekintetes, Tiszteletes, Nemes, Nemzetes és Bizodalmas Urainkhoz és Asszonyainkhoz, Kegyes Jóltevőinkhez és Ekklesiáinkhoz”, miglen csakugyan elkészül a gyönyörű alkotás és homlokzatára íródik a hála jelöl — nem az, amit Péchy Mihály tervezett:

SCIENTIIS ET BONIS ARTIBUS
hanem — A HELV. VALLAS
TÉTELT TARTÓ MAGYAR ORSZÁGI
EKKLESIAK ÉS JÖL-
TEVŐK ADAKOZASABÓL
ÉPÜLT MDCCCIII-TÓL
MDCCCXVI-IG.

Azóta áll, mint a hiten épült tudomány, rendületlenül. Nagyságában, szépségében méltán gyönyörködik mindenki, aki megnézi. Nagysága nem imponánsabb, csak teljesebb azzal, hogy az 1870-es években lépült a tudomány várnégyszögnek másik három szárnya; szépsége nem felségesebb, csak üdőbb azzal, hogy tavaly új színbe öltöztették.

Stílusa a reneszánsz stíl, amely jellemzi az olasz Medici palotákat, ám azoknál szebb az által, hogy a frontja nem vonalba esik, hanem megfelelően tagolt a keleti és nyugati rész kiugrásával és ezek elé is kilépő korintusi oszlopaival. Méretét arányosak és nagyszerűek és a fenséges hatását keltők. Valóban a tudomány igazi csarnoka, a tudás igazi kifejezője: sziklafundamentumon a világosság vára, amely minden ékességével és nagyságával szerényen vonul meg az Isten háza mellett.

Pedig volna oka büszkélkedni. Ha csak annyit mondana, hogy tölgylépcsőt taposta Arany János debreceni diák korában s falai között tartották Kossuth Lajossal az országgyűlést: már is elegendő beszélne ahhoz, hogy történelmi jelentősége elöragyogjon. De nem büszkélkedik a mi a mi materünk, hanem táplálja tovább és szakadatlanul szellemi gyermekeit, hogy azok felnevelkedvén, hasznos polgárai legyenek a hazának s hű fiai egyházuknak.

S ha most úgy gondoljuk, hogy felfedeztük az ő nagyságát és szépségét: úgy tetszik, mintha szelleme karjaival körülölelné mindazokat, kik fiai valának és ő szeretné azokban felfedezni a szellemet, amelyet csakis a Kollégium sugároz a fogékony lelkekbe.

Dr. Erdős Károly.

**Kesztyük
Harisnyák**
óriási színválasztékban

Schön Sándornál
kesztyű, kötszer és
orvosi műszertára
Debrecen, Piac-utca 14.
Csapó-utca sarok.

Komlósnál
megyeháza
mellett

Komlósnál
megyeháza
mellett

Tavaszi Női felöltők
Gyapju Női kosztümök
Divat Opál bluzok
Ruhák Szövet és selyem
olcsóbbak mint bárki másnál!

Komlósnál
megyeháza
mellett

Komlósnál
megyeháza
mellett

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek sorrendje a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor predikál Szele György; délután 5 órakor predikál Úry Ferenc. — Kis-templomban délelőtt 9 órakor predikál dr. Révész Imre; délelőtt 11 órakor predikál Papp Imre; délután 3 órakor predikál Marton Sándor. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor predikál Peleskey Sándor; délután 5 órakor predikál Gábor András. — Apádtéri templomban délelőtt 10 órakor predikál Baja Mihály; délután 3 órakor predikál Peleskey Sándor. — Ispotyáyi templomban délelőtt 10 órakor predikál Molnár Ferenc; délután 3 órakor predikál Papp Imre. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál Kustár Dániel. — Nyilastelepen délután 5 órakor predikál Zám-bory Sándor. — Paczon predikál: Mezei Béla; ágendázik: Siposs Imre. — Kollégiumi oratóriumban reggel 8 órakor predikál Nagy István.

Vasárnapi iskolák a következő helyen tartanak: Diakonissza-Otthonban. Ispotyáyi-telep d. e. 9 órakor. — Széchenyi-utca 4. sz. a. parochián délelőtt 9 órakor. — Dóczy-intézetben Kossuth-utca délelőtt 9 órakor. — Leány-utcai iskolában délelőtt 9 órakor. — Nőegyleti Arvaházban d. e. 9 órakor. — Csapókeri iskolában délelőtt 9 órakor. — Csapó-utcai iskolában délelőtt 11 órakor. — Homokkerti imaházban délelőtt 11 órakor. — Egyháztéri fiúiskolában d. e. 11 órakor. — Pacsirta-utcai fiúiskolában d. e. 9 órakor. — Rakovszky-utcai iskolában délelőtt 11 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövedele vasárnap délután fél 4 órakor Ispotyáyi-telep 9. sz. a. tartatik.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület május 27-én, vasárnap, Kollégium, földszint, 4. szám alatt, délután 5 órakor a szokásos összejövedelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesnékkara tanulási óráit hetenként hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán, kereszt épület). Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az ágostai evangélikus templomban (Miklós-utca 3.) az istentiszteletet folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos valástanár végzi. — Kedden délután 5 órakor konfirmációi oktatás.

Dr. Baltazar Dezső püspök amerikai útjának felolvasása május hó 2-ről ahhoz egy hétre, — vagyis 9-ikére van áttéve. Nyomatékosan figyelmeztetjük azért az érdeklődőket, hogy a felolvasás május 9-én a kollégiumi oratóriumban d. u. 6 órakor lesz.

Eljegyzés. Schwartz Olga és Fischer Vilmos jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Dr. Révész Imre előadása. Május hó 2-án, a hónap első péntekén, d. u. 6 órakor, a Kollégium dísztermében a régi gyakorlathoz híven megtartja a Kálvinisták Templomegyesülete (IX.) hitvédelmi szakosztályi gyűlését. Ezen a gyűlésen mindig nagyfontosságú és a református közvéleményt érdeklő dolgok nyerne megvilágítást, kiválóan képzett férfiak által. A fent jelzett időben és helyen dr. Révész Imre lelkipásztor „Vegyes házasság. Reversális” címen tart előadást. Az előadáson minden díj fizetése nélkül lehet részt venni.

Saját készítményű bőröndök, retikülök és finom bőrúruk Feuer-mann bőröndösnél, Piac-utca 44.

Fényképészeti cikkek
a SPRINGER könyvesboltban

Negyedórás jégeső és vihar vonult át Debreczen felett.

Az idén nem teremnek a debreceni barack fák. A víz több helyen behatolt a pincékbe. Nyári zivatar az esti órákban.

Hatalmas szürke felleg közeledett ma délelőtt 11 óra tájban Alsójózsza felől Debreczennek. A reggel kisütött napot pillanat gyorsasága alatt elfeledték a gomolygó fellegek. Szinte folytott volt a levegő, épen úgy, mint nyáron, amikor vihar közeledik.

A hatalmas szürke felleg amint Debreczen fölé ért, megnyitotta csatornáit és zudult le a sok víz a most is vizes földre. Az eső azonban nem sokáig tartott. Hirtelen kopogni kezdett a földön, a háztetőkön az eleinte aprószemű, később mogoró nagyságú jég. Az első szemek még esővel együtt jöttek, de egyszerre csak elmaradt az eső és zudult le a jég s rövid idő múlva teljesen fehér volt a város a lehullott jégtől.

A Nagyerdőn 2—3 ujjnyi vastag jég borította a földet és egész kényelmesen lehetett lapátolni. 12—15 percig esett a jég s amikor megállt, ellentétben az eddigi tapasztalatokkal, nem hűvös, hanem szinte jó nyári meleg időt hagyott maga után, amely aztán egy-kettőre végzett a földön heverő jéggel. A város minden utcája szuport a vízben. A nagyerdői villamos simpárok nem látszóttak ki a vízből s a Péterfia-utcának a Thaly Kálmán-utca előtti szakaszán 20 cm. magasan állott a víz s a gyalog forgalmat teljesen

megakadályozta.

A hatalmas víztömeg két helyen lódult be az alacsonyabb helyen levő pincébe és majdnem balesetet is okozott. A nagyerdői egyetemi klinikák gépházába oly nagy tömeg víz nyomult be, hogy teljesen ellepte a gépházat és már attól lehetett félni, hogy káznarobbanás lesz, de a tűzoltóság gőzlecskendővel kiszivattyuzta a vizet.

Hasonlóképpen benyomult a víz a Meteor-mozgó pincéjében levő textilárú-gyárba, ahonnan szintén a tűzoltóságnak kellett kiszivattyuzni a behatolt vizet.

A jég a vetésekben nagyobb kárt nem tett. Egyedül a már virágzó barackfák virágait verte le s így az idén nem fog teremni barack azokon a helyeken, ahol a vihar átvonult.

A déli jégeső Alsójózsától—Ujléta felé vonult s Debreczennek az északkeleti részét érintette inkább. A déli vihar elvonulása után úgy látszott, hogy a mai nap meglez eső nélkül. Azonban csalódtunk. Este fél hét óra tájban ugyanarról a tájról, ahonnan a déli vihar jött, ismét fekete fellegek közeledtek. Háromnegyed 7 óra tájban sűrű villámlás és dörgés közben ismét megeredt az eső és valószínűs kis felhőszakadás vonult át ismét Debreczenen.

Szülői értekezlet. A református tanítótestület Kossuth-utcai körzete ma délután 3 órakor a Pacsirta-utcai fiúiskola egyik tantermében szülői értekezletet tart.

Gould József amerikai acélgyáros új milliós adománya. Lapunk múlt heti számában megemlékeztünk arról, hogy Gould József amerikai acélgyáros, aki a múlt heten itteni rokonával, dr. Kardos Samu ügyvéddel együtt dr. Baltazar Dezső püspöknél volt vacsorán s a püspök ur ömeltősága iránti tiszteletből egymillió koronát adományozott a ref. kollégium számára. Most értesülünk egy másik adományról, — mely szintén egymillió koronáról szól s ezt az újabb millió korona adományát az újra épülő zsidó gimnázium számára ajánlotta fel. Gould József annyira megkedvelte a debreceni viszonyokat, különösen annak nagynevű püspökét, hogy azt a legközelebbi amerikai útja alkalmával saját vendégének hívta meg.

Értesítés. Értesítjük villamos-áram fogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 27-én a hálózaton eszközzendő munkálatok miatt a keleti oldalon és pedig a Mészáros-terti vonalunkon reggel 7—11-ig, a vágóhídi vonalunkon és a Piac-utcai vonalunkon — közelebbről a Sestakertben és a Károly Ferenc József-uton — d. e. 11 órától d. u. 2 óráig nem lesz villamos áram szolgáltatás. Folyó hó 28-án ezenkívül a Péterfia-utca végén, a Sestakertben és a Károly Ferenc József-uton a telefon hálózat javítása miatt déli 12—2-ig ugyancsak nem lesz áramszolgáltatás. Világítási vállalat.

Oroszlán védjegyű uri fehérneműek, gallérok és kiegészítők Frank Imrénél, Piac-utca 43.

Soós András uriszabó

a volt Soós és Társai cég vezetője

új üzletét a Kereskedelmi és Iparkamara épületében, Verbőczy-u. 2. nyitotta meg.

GARAI
és Testvére
férfi, fiuruha
nagyáruháza
Bika szálló épület

tavaszi
vásárt
rendez!

A folytonos áremelkedés
dacára egész április
hónapra árait

leszállította
15—20
százalékkal.

Nagy választék tavaszi felöltőkben, a legmodernebb szabású öltönyökben. Rövid sportnadrágokban. Divatcsikos nadrágokban. Tartós gyermekruhákban és méretutáni rendelésre szövetkülönlegességekben.

Kérjük
a t. vásárió közönséget a cégre ügyelni.

Garai és Testvére
Bika-szálló épület.

FENYVES

DEZSŐ R. T.

IX., Calvin-tér 7., IV., Koronaherceg-ucca 8. VII., Károly-körut 9., Károly-körut 10. sz.

Budapest látványossága!

Gyapjuszövet-osztály:

Tiszta gyapju öltönykelmék	83.600
Eredeti angol öltönykelmék	97.850
Dubl raglánkelmék	134.900
Női kosztümelmék	123.500
Koverkoat	133.000
Gabardin ruhakelmék	57.000
Gyapjugrenadin	133.000
Divatcsikos ruhakelmék	62.700
Csikós és női ruhakelmék	45.600
Kombinált öltönykellék csomag	198.000

(tartalmaz 1 öltönyhöz szükséges összes hálóanyagot.) — Selyemfőnyű eredeti angol **Burberry** kelmék.

Selyem-osztály:

Georgette	133.000
Creppe de Chine	180.000
Divat liberty	91.200
Nyersselyem	87.400
Nyersselyem	83.600

Csipekfüggöny, ág- és asztalterítők, piké- és flaneltakarók nagy választékban. — 2, 2 és fél, 3, 3 és fél méteres szövet-, selyem- és mosómaradékok meglepő olcsó árban lesznek kiarúgva.

Vászon-osztály:

Kelengyevászon	19.000
I ^a kelengyefőn	22.800
Batiztsifón selyemfőnyű	29.000
Bőrerős angin	22.800
Ágynemű-damaszt	34.000
Vászon törülközők	21.850
Flanell-portörlik	15.200
Szövött kerti abrosz	180.000

Mosó-osztály:

Himzett batizstok	14.250
Selyembatizstok minden színben	19.000
Szintartó mosókrepp	19.950
Szintartó mosókartonok	19.800
Selyem-libertiszatén	52.650
Selyembatizstok	32.300
Mosóvödrök	24.700

Kötöttáru-osztály:

Női harisnyák minden színben	11.400
Férfizoknik	7.600
Karlsbadi kesztyűk	24.700
Gyermek nyári trikó	20.900
Trikó reform női nadrág	36.100
Selyem zsemper minden színben	180.000

Női fehérnemű-osztály:

Himzett nappali ing	54.150
Himzett nadrág	45.600
Himzett nadrág-kombiné	74.100
Szoknya-kombiné aszurral	93.800
Vászon párnahuzat	66.500
Himzett fűzővédő	29.450
Gyönyörű paplanok	315.400

Férfi fehérnemű-osztály:

Férfiling pikké mellel	95.000
Színes zefiring két külön gallérral	95.000
Hosszu hálóing színes szegéllyel	95.000
Hosszu köpper alsónadrág	55.100
Rövid alsónadrág	45.600
Vászon férfizebkendő	7.600
Selyem nyakkendő	12.000

Konfekció-osztály:

Női angol tavaszi kabátok	399.000
Bakfis tavaszi kabátok	351.000
Divatcsikos aljak	93.000
Grenadinblúz	123.500
Oprtblúz	133.000
I ^a Fédufraglán	722.000

A magyar magántisztviselők memoranduma.

A magyar magántisztviselők helyzetük javítása érdekében mozgalmat indítottak, amelynek során memorandumot dolgoztak ki s azt nyílt levél formájában a nemzetgyűléshez juttatták. A memorandum a következő:

Nyílt levél

a magyar nemzetgyűléshez!

A dolgozó középosztály, a szellemi munkásság feszült figyelmét kéri a nemzetgyűlés tanácskozásait. Emlékeztünkben van a jelenlegi pénzügyminiszter ur intése, hogy a szanalási akció operatív beavatkozás, amely a társadalmunk egyszer egyik, máskor másik rétegét érinti majd fájdalmasan. Az operatőrrel nem vitatkozunk, azonban

a beteg magyar társadalom egyik legjobban legyengült osztálya, a magántisztviselők nevében

rá kell mutatnunk arra, hogy ugyanaz az operáció, melyet a jól táplált, erőteljes szervezet kibír, az elcsátványt, vértelen organizmus számára végzetes lehet.

Az államháztartás egyensúlyának helyreállítása s az ujjáépítés ezzel kapcsolatos gyakorlati kísérletek csak akkor vezethetnek kellő eredményre,

ha a rideg pénzügyi szempontok mellett szóhoz jutnak a szociális megfontolások is,

hiszen köztudomású, hogy a háború kitörésének pillanatától a mai napig a terhek egyenlőtlenül oszlottak meg, az áldozatok hozatala aránytalan és igazságtalan volt. A háborúnak és az összeomlásnak vannak rokkantjai, vannak elesettjei és vannak — használva a legelőbb szociális igazságot — követeljük, hogy

a terhek kirovasát előzze meg a teherviselőképesség helyreállítása.

Az ország ujjáépítésével kapcsolatban áldozzanak végre azok is, akik mindig mindent menteni tudtak, ellenben fokozott kimélethez, védelemben, sőt intézményes államhatalmi támogatásban részesítendő

az ipar, kereskedelem, bank- és biztosítási szakma szellemi munkásrétege,

melynek vagyona nem volt, értékeit nem konzerválhatta, ellenben a nyomorral vívott sok esztendősd meddő küzdelmében immár teljesen letört, kimerült és lerongyolódott.

A magyar törvényhozás régi adósa a magántisztviselőknek. Két évtizeden nem vettek tudomást róla, hogy a gazdasági fejlődés nyomában egy százezer főnyű szellemi munkásréteg alakult ki az országban, melynek helyzete szabályozatlan, jogviszonyai rendezetlenek, nyugdíja nincs és teljesen szabad prédája a változó konjunkturának és a munkaadók szeszélyeinek.

A multnak ezek a mulasztásai bosszulják most meg magukat, amikor a középosztály megmentését hirdető szép jelszavak gunyos cáfolataként, egyrészt a gazdasági válság, másrészt a köztisztviselők létszámcsökkentésének veszedelmei törnek a védtelen magántisztviselőkre.

Tudják-e az ország törvényhozói,

A P. Nagy Zoltán ellen Wespriény Andor panaszára folyt büntető ügyről tegnapi számunkban adott tudósítás kiegészítésül közöljük, hogy P. Nagy Zoltán ellen négy vádpont emeltetett, melyek közül három alól felmentetett és a bíróság a vetkességet csak azon egy vád alapján mondta ki, mely szerint Nagy Zoltán azt állította Wespriényről, hogy ez a zeneiskolai tanári kar jegyzőkönyvét azért vitte Lefkovichhoz, hogy igazgatóvá kinevezését megköszönje.

Uj-táncanfolyam. A Debreczeni Munkás-Ölthon Szövetkezet tánciskolájában (Margit-fürdő) az új táncanfolyam megkezdődött. Beiratkozni lehet, tanítási órák: kedd és péntek. Minden csütörtökön összgyakorlat tartatik.

hogy a magántisztviselők a békében 200-800 aranykoronát kerestek havonta, ma pedig 30-200 aranykorona között mozog a fizetésük?

Tudják-e az ország törvényhozói, hogy 6 heti, vagy 3 havi fölmondással a magántisztviselőt bármikor az utcára lehet tenni és senki a világon nem törődik azzal, boldogul-e, vagy éhen pusztul?

Tudják-e az ország törvényhozói, hogy a magántisztviselőnek nincsen törvényben biztosított agkori nyugdíja, a vállalati magánpénztárak pedig néhány száz vagy néhány ezer papirkorona nyugdíjat fizetnek viszályos havonta az aranykoronában levont nyugdíjárulék ellenében?

Tudják-e az ország törvényhozói, hogy a magántisztviselőnek nincsen biztosított előmenetele, meghatározott fizetési minimuma, hanem a munkaadó kénye-kedvétől függ megélhetése?

Tudják-e az ország törvényhozói, hogy Magyarország megcsönkítésének szerencsétlen áldozatai a „lelesleges” szellemi munkások mind erre a pályára tördülnek, ahol csak a nyomorgók számát szaporítják s a béreket szorítják még lejjebb?

Ha tudja ezt a törvényhozás: segítsen rajtunk!

A pénzfizetések, iparvállalatok, magáncégek, biztosító intézetek egyre-másra bocsátják el alkalmazottaikat, a munkanélküliség oly arányokban bontakozik ki, amilyenre őt esztendő óta nem volt példa. Még egy-két hónap s ha segítség nem jön, az éhez, elkeseredett szellemi munkások jajszavától lesz hangos az ország, intelligens koldusok raja árasztja majd el az utcákat.

Ha meg akarja ezt akadályozni a törvényhozás: segítsen rajtunk! Egy sürgős rendelet, egy póllás a fölhatalmazási javaslatban — és százezer nyű dolgos ember, gondterhes családapa sorsa nyhítva van.

A békére való átmenet megkönnyítése, az elbocsátandó köztisztviselők jövődöntésének megőzése, a magánvállalatok hivatalnokainak védelme és megnyugtataása érdekében mondja ki a törvényhozás a következőket:

1. A fölmondási idő és a végkielégítési igény 1924. évi április hó 15-től további intézkedésig az eddigiek (1910-1920. M. E. számú rendelet) kétszeresére emelkedik;

2. az önhibájukon kívül munkanélkülivé vált tisztviselők munkanélküli segélyben részesítendőek;

3. a biztosító intézetek és a magánvállalati nyugdíjpénztárak kötelezessenek 1924. január hó 1-től kezdődő érvénnyel a biztosítási és nyugdíjnyújtás valorizált kielégítésére;

4. a nemzetgyűlés a fizetési minimumot kezdő tisztviselőknél 800.—, gyakorlottaknál 1500.—, vezető tisztviselőknél 2400.— aranykoronában állapítja meg;

5. a munkáltatók és alkalmazottak között felmerülő bérdifferenciák elintézésére béregyeztető bizottságok állítatnak fel.

Tisztelettel kérjük a magyar törvényhozás összes tagjait: ne tekintsek ezt az ügyet pártkérdésnek. Ez egy nagy és értékes, szenvedő és hanyatlott társadalmi réteg élet-halál-problémája. Hallgassák meg bajait és eszelekedjenek szociális érzésük és emberi szívük sugallata szerint.

A városi tisztifőgyűlési állásra tudvalevően két pályázat adatott be. Dr. Miszty Károly a főgyűlési irodában hosszabb idő óta végzett kintűnő s általában elismeréssal közszolgálatával nyerte meg a törvényhatósági bizottsági tagok nagyrabecsülését, dr. Thury László pedig, aki Nagyvárad városnak volt tisztifőgyűlése és az oláh uralom elől költözött át magyar területre, ugy előző közigazgatási érdemei, mint előkelő jogi tudása és társadalmi munkássága révén szerzett számos tisztelést és hívet. A választás határideje még nincs kitűzve.

Tekintettel a folytonos áremelkedésre, mindenkinek saját érdeke szalmakalapját már most átformáltatni a Katapüzem legújabb modelljei után, Piac-u. 9.

Előadás az iparosok részére. Az iparos társadalom érdekeit szolgálják azok a sorozatos előadások, amelyeket az ipartestület tagjai részére rendez. Manapság, midőn a törvények is mind közelebből érintik a kézműves iparosokat, nem céltalan az előadásokat látogatni és abból okulni, tanulni. Az első előadást dr. Hatsányi Imre tiszteletbeli tanácsnok, az iparügyek kiváló ismerője tartja meg, az új ipartörvény fontosabb rendelkezéseiről. Az előadás 11 órakor lesz az ipartestület dísztermében. Nyomatékosan felhívjuk az iparosok figyelmét ezen nivós előadásra.

Az evangélikus egyházi adó most április havában esedékes. Május elseje után 10 százalékos többlet fizetendő. A mielőbbi befizetést kéri az ev. Pénzügyi bizottság.

A MANSZ. valamennyi szakosztálya ma, vasárnap, e hó 27-én, a városi Zeneiskola dísztermében nagyszabású kultur-estét tart. — A nagyközönség rendkívül nagy szeretettel fogadta a MANSZ. e kultúr-ünnepélyét, annál inkább is, mert ennek jövedelme a most alakult Erzsébet női énekhar alapját képezi. A tegnapi megnyilvánult nagy érdeklődés után biztosra vesszük, hogy a terem a mai napon is szüntő megtelek nivós, előkelő publikummal. A jegyek 15, 12, 5 ezer koronáért a pénztárnál kaphatók. Kezdeté este 8 órakor.

Házasságok. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a következő házasságokat kötötték: Főrizs Sándor fm. napsz. — Barkó Máriaival református. Szegő Lajos mérnök református — Borbély Eszterrel református. Boruzs Sándor kocsis református — Juhász Eszterrel református. Kiss Gábor fm. napsz. református — Bezei Eszterrel református. Dr. Helfersohn József ügyvéd izr. — Bewanger Irmával róm. kath. Mihály Sándor segédtiszt református — Papp Máriaival gör. kath. Pomhányi Tivadár tanító róm. kath. — Huber Máriaival róm. kath. Solli Lajos lakatos segéd református — Krupa Annával gör. kath. Pányoki Béla kereskedő református — Fábán Irmával gör. kath. Dancsó Gyula kalapossegéd róm. kath. — Csósz Erzsébeti gör. kath.

Eldöntetlen maradt a cigányparbaj. Hosszas huza-vona után, végre összemerte hegedűjét a két versengő cigányprimás: Amit István és Berkó Lajos, az Olthon-kávéházban, tíz tagu zsűri előtt. A két primás magyar nótákat játszott, mert a zsűri nem vállalkozott a klasszikus darabok elbírálására. A verseny után a két primás 5-5. szavazatot kapott, mert az elnök tartózkodott a szavazástól. Így hát eldöntetlen maradt a cigányparbaj.

„Meteorian” vasárnap. „Kakuk kisasszony” és „Aranysziv”, két sláger egyszerre! Jegyelővétel. — Csütörtökön a „Sejk”.

Nyolc és fél millióval akarta megkárosítani a postahivatalt. Ma tárgyalta dr. Visky Sándor büntetőtanácsa Mónus Ernő jogszigorló és Kádár Gyula foglalkozás nélküli egyen ügyét. Mónus Ernő két darab postautalványt hamisított és a valódi postautalványok közé való becsesmpészes végett átadta. Megyeri László postasegédtszéknek. Kádár Gyula pedig arra vállalkozott, hogy a címzett szerepét játssza. Megyeri segédtiszt észrevette az utalvány hamisságát s a posta igazgatóságánál azonnal jelentést tett az esetről. A mai főtárgyaláson megállapítható volt, hogy Mónus elkövette a büncselekményt. Kádár Gyulára vonatkozólag a bíróság nem látta bebizonyított nak az ellene emelt vádat. — Aczel Jenő dr. védő enyhé büntetést kért. Ezután a bíróság meghozta az ítéletet, melyben Mónus Ernő 2 évi fegyházbüntetésre ítélt. Kádár Gyulát azonban az ellene emelt vádak alól felmentette.

Ipari munkaközvetítés. A debreczeni hatóságai munkaközvetítőnél, Széchenyi-utca 3. szám alatt, foglalkozást kaphat 25 szakmunkás férfi, 14 segédmunkás férfi, 2 nő és 5 tanuló. Foglalkozást keresnek 77 szakmunkás férfi, 33 segédmunkás férfi, 5 nő és 1 tanuló.

Foelomelték a osatornázási díjakat A jog- és pénzügyi bizottság ma délután a csatornázási díjakat április 1-től a békebeli díjak hatezerszeresére emelte fel. Békeben a csatornadíj négyzetméterenként 6 fillér volt.

Tanítók figyelmébe. A KANSZ. debreczeni hivatali csoportjai folyó hó 28-án, délután 5 órakor a vármegyeház termében egyúttal rendkívül taggyűlést tartanak. A megjelenésre felkértem a tanítótestületek minden tagját jellegkülönbség nélkül.

Halálozások. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Varga Ilona református 5 hónapos, Karsai Mária református 10 napos, Jertyyig József g. keleti 10 hónapos, Ámbrusz László református 11 hónapos, Tóth László református 28 napos, Szabó Júlianna református 44 éves, Rikási Sándor református 30 éves, Jakabovics Erzsike izr. 13 éves, Tóth Ferenc református 2 éves.

Osszeírják a testnevelésre kötelezetteket. A testnevelési törvény előírja, hogy minden iskolán kívüli 16—21 éves ifju testnevelésre van kötelezve. A törvényt azonban csak úgy lehet végrehajtani, ha az összes testnevelésre kötelezetteket összeírják. A városi tanács az előjáróságot bizta meg az összeírással, még pedig nemcsak a városban, hanem a külsőségeken is. — Az összeírással kapcsolatban ugyan csak összeírják a 6—15 éves iskolaköteleseket, — a 3—6 éves óvodaköteleseket és az analfabétákat is.

Elveszett fehér, hátul barna foltos, Besszi névre hallgató, nőstény foxi. Megtalálójá szép jutalomban részesül Fűvészkerutca 10. sz. a.

Világhírű „Puch motoru” kerékpárok, gummik, alkatrészek és javítások gyári áron kaphatók: Molnár Testvéreknél a Nagytemplom mellett. Telefon 7—27. Prima külső gummi 110,000 kor., prima belső gummi 30,000 korona.

Menyasszonyok figyelmébe! Gyönyörű hatszemélyes evőeszköz, szép tokban, hatszemélyes porcellán ebédlő-szerviz és hatszemélyes kávé-szerviz eladó. — Valamennyi teljesen új: Károly Ferenc József-ut 8/b. Megtekinthető vasárnap délelőtt és hétköznap délután 3 óratól.

NYUKOSZ. közlemény. Folyó hó 27-én, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor választmányi ülést tartunk. Felhívjuk tagjaink szives figyelmét a hirdetéstáblánkon kifüggesztett legújabb közleményeinkre. Tagdíjakat kérjük befizetni. Az elnökség.

Ij. Schaff János tánciskolájában, a Royalban az új tanfolyam e héten vette kezdetét. Beiratások még elfogadhatók.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Április 27. Délután: A kék postakocsi. Operette. Este: Stambul rózsája. Operette.

Április 28. A vén gazember. Bemutató. Színjáték. A bérlet.

Április 29. A vén gazember. Színjáték. B) bérlet.

Április 30. A vén gazember. Színjáték. C) bérlet.

Május 1. A vén gazember. Színjáték. D) bérlet.

—

Hétfőtől kezdve a Osokonal-színház előadásai este 8 órakor kezdődnek.

Két gyönyörű operette kerül vasárnap előadásra. Délután a romantikus és kacagtató „A kék postakocsi”, este pedig az operettek gyöngye, Stambul rózsája.

Az orosz csapatok benyomultak román megszállott területre.

Kolozsvár, április 26. Ide érkezett bukaresti oláh napilapok több oldalán tárgyalják az orosz-oláh konfliktust, valamint Sinovjev orosz szovjet főparancsnok kiáltványát. A kiáltvány többek között ezeket mondja:

Szovjetországnak elűkölt tervé az, hogy Besarabia egész területét megszállja. Abban az esetben, ha a román királyság csapataival Dorohoiu-Botosani-Suczava közti vonalra vonulna vissza és átengedné a terület egy részét, — Szovjetországnak nem hajtáná végre Besarabia erőszakos megszállását. Ellenkező esetben az orosz csapatok ki-

mélet nélkül teljesíteni fogják kötelezettségüket. Sinovjev.

Valamennyi lap azon gyanújának ad kifejezést, hogy a szovjet célja a Kárpátok elérése. Súcava alig van 50 kilométernyire a Kárpátok Beszkdék oldalától.

Bukaresti híradás szerint az orosz csapatok benyomultak a Románia által megszállott területre. Ez az előnyomulás eddig öt helyen ismétlődött meg.

A lapok találgatják, hogy ha formális háború kezdődne, vajjon Olaszország, Szerbia és Bulgária milyen magatartást tanúsítana.

Premijerje lesz hétfőn A) bérletben, a budapesti Nemzeti Színházban szenzációs sikert aratott „A vén gazember” színjátéknak. Ez a Mikszáth Kálmán páratlan magyar szívet és humorát híven megőrző darab kétségtelenül az utóbbi évek egyik legértékesebb színpadi műve.

Egyházi tisztviselők és alkalmazottak létszámának csökkentése a református egyháznál.

Ez év február hó 19-én tartott presbiteri gyűlésen bizottság küldött ki abból a célból, hogy a szükséghez mérten az egyházi tisztviselők és alkalmazottaknál vizsgálja meg a munka mennyiségét és legyen javaslatot arra vonatkozólag, hogy hol kell érvényesíteni a létszámsökkentést. Az akkori bizottság tagjai: dr. Kesserű Lajos, dr. Sz. Kun Béla, és Kondor Kálmán nem fogadták el a megbízást, úgy hogy március 31-én szintén presbiteri gyűlésen újabb bizottságot választott a presbiterium. Ennek a bizottságnak tagjai lettek: Szele György, Kondor Kálmán és Rásó István.

E bizottság e hó 25-én meg is jelent a hivatalokban, ahol ellenőrizte a napi munkát és átvizsgálta a különböző naplókat. Délelőtt a pénztári hivatalt, az egyházi adóhivatalt, gazdasági gondnok hivatalt és az irodát, délután a központi lelkészi hivatalt vizsgálta meg a bizottság.

E vizsgálat és a szerzett tapasztalatok nyomán írásbeli véleményét terjeszt a presbiterium elé a bizottság, hogy hol kell érvényesíteni a létszámsökkentést.

A presbiterium határozata szer-

int a lelkészjellegű egyénekre nem vonatkozik a létszámsökkentés, mert ahhoz, hogy a nagy debreczeni egyházban eleven, tüktető élet lendüljön fel, hogy a lelképásztori munka csakugyan pásztori legyen, még több rendes lelkészi állás szervezése szükséges, akik mellett a hitoktató s más lelkész jellegű egyének mint munkatársak, kell hogy működjenek.

SPORT

A mai program.

Két bajnoki futballmérkőzés kerül ma lejátszásra Debreczenben a DTE nagyerdei sporttelepén. Két órai kezdettel a DKASE mérkőzik a nyíregyházi kereskedők csapatával. A nyíregyházi csapat meglehetősen jó játékerőt képvisel, de ha a DKASE komolyan bele fekszik a játékba, kétféle gólarányú győzelmet arathat. Fél négy órakor a DTE mérkőzik a DEAC csapatával. — A DTE ugyan Fehér nélkül, de Megyerivel a centerhalf helyén, míg a DEAC Zsirkayval megerősítve áll föl. A DTE ugyan a papírforma szerint favoritként indul, de a lelkes DEAC gárda könnyen érhet el ismét eldöntetlen, ha csak a DTE csatársor nem játsza ki a legjobb formáját.

A DVSC Kisvárdán játszik a KSE-vel és nem valószínű, hogy a KSE csapata megakadályozhassa a DVSC 2—3 gólarányú győzelmét. Kemény összecsapás lesz Nyíregyházán is, ahol a BUSE mérkőzik a NYTVE csapatával. Mindkét csapat jó játékerőt képvisel, de a honi pálya a NYTVE-nek ad minimális előnyt.

KÖZGAZDASÁG

Tartott irányzat a terménytőzsdén.

Budapest, április 26. A mai terménytőzsdén az irányzat tartott, csak rozsnál állott be változás, amennyiben az árak 5000 koronával emelkedtek.

Hivatalos árak: Buza változatlan, rozs 280—85, tak. árpa 270—80, sórárpa 300—320, zab 275—80, tengeri 237 és fél—42 és fél, korpá 210—15, lucerna magyar 9—10 és fél, lóhere nagy, arankamentes 10—12, nagy arankás 8 és fél—10.

Szilárduló árak mellett élénk kereslet volt a magánforgalomban.

Budapest, április 26. A mai magánforgalom meglehetősen üzletelennél kezdődött. A délelőtti későbbi folyamán azonban, amikor ismeretessé vált, hogy a külföldi fizető eszközök paritás emelkedő tendenciát követ, az értékpapír iránt is megélné a kereslet és a szilárduló árak mellett meglehetősen nagy forgalmat bonyolítottak le. Koszt pénz névleg fél százalék.

M. Hitel 750, Salgó 785, Kőszén 3800—50, Rima 160, Cukor 3750, Pesti Hazai 5550, Georgia 653, O. Hitel 235—36, Ganz Danub. 4500, Jelzálog 225—28, Urikányi 1100, Kohó 680, Szászvári 560.

Az áprilisi eső.

A második napja tartó erős, szinte nyári eső előtti hideg időjárás rendkívül rossz hatással volt a terményekre.

A kalászosok hetek óta alig fejlődtek. A burgonya, melyből május elején már volt mutatóba, kirothadt sok helyt és újból kell vetni.

A szőlő ez idén alig fog adni valamit, ha csak valami igen jó idő nem jön rá; a megmunkálási költségek millióit aggodva fektetik bele a tulajdonosok.

A gazdasági horoszkóp nem a legjobbat mutatja. A mi viszonyaink között pedig a jó termés létkérdés.

Ferenvárosi sertésjelentés. Budapest, ápr. 26. Nyitvasári maradvány 292, érkezett semmi, eladatott 78. Árak: könnyű 21—23500, nehéz 23200—24000.

A korona 0.0075

Zürich, április 26. Berlin 129, Hollandia 210, Newyork 563 és háromnegyed, London 2469, Páris 3585, Milánó 2525, Prága 1657 és fél, Budapest 75, Belgrád 677 és fél, Bukarest 295, Bécs 78 és fél, Szófia 410.

A devizaközpont árfolyamai:

Egy darab	Pénz (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	81100 K	83400 K
Angol font	368500 K	365800 K
Hollandi forint	29500 K	29800 K
Francia frank	5160 K	5330 K
Svéd frank	14400 K	14800 K
Léva	590 K	610 K
Csehszlovák korona	2385 K	2460 K
Lira	430 K	440 K
Észt korona	3630 K	3750 K
Dán korona	1000 K	1035 K
Német márka	940 K	975 K
Lengyel márka	— K	005 K
Osztrák korona	11300 K	11620 K
Napoleon arany	288000 K	— K
Dán korona	13600 K	14000 K
Norvég korona	11300 K	11630 K
Svéd korona	21350 K	22000 K
Belga frank	4390 K	4620 K

100 takarékkorona 120 papirkorona.

A szerkesztésért felelős: POSCH DEZSÓ.

JÓ KALAP
Olesó KALAP
Divat KALAP
WERNER SÁNDOR uridivatüzletében Piac-u. 72

Uri és női fehérnemű készíttést
vállal hozott anyagokból is
Mechanikai fehérnemű vállalat
Széchenyi-utca 30.

Legolcsóbb bevásárlási hely
FELDHEIM IMRE
Posttőház
Kossuth-utca 6. szám.

Gerbaud, Floris stb.
Desszertek, szerenosi osokoládék legolcsóbb árban
Csemege üzletben Hungária kávéház mellett
Piac-utca 55. szám alatt.

HELLER TESTVÉREK Bt.
Tőzsdemizománya
Arany János-utca 2. Telefon 11-91

Debreczeni részvénytársaságok részvényeit vesszük.
Tőzsdei megbízásokat
Igen előnyösen teljesítünk.

Hirdetmény.

Debreceni református egyház-községünk 1923. évi egyházi adójára vonatkozó kivétel elkészült. Az egyházi III. t.-c. 19. §-a értelmében közzhírré tesszük, hogy az adókivétel f. évi április hó 28-ik napján, délelőtt 8 órától 15 napig, tehát május hó 12-ik napja déli 1 óráig, az egyház hivatalában (Kálvin-tér 17. sz.) közszemlére kitétik, ahol a kivételt d. e. 8 órától 1 óráig egyházunknak minden tagja megtekintheti és ha azt magára nézve sérelmesnek tartja, a közszemlére kitétel ideje alatt is, ennek leletével pedig 8 nap alatt, tehát f. évi május hó 20-ik napjáig bezárólag felszólámlással élhet. Az írásbeli felszólámlás az egyház iktató hivatalában adandó be.

Együttal felhívjuk egyházunk minden tagját, hogy a fent jelzett határidő alatt a mult 1923. évről egyházi adótartozását mulhatatlanul fizesse be a városi adóhivatalnál, mivel azok, kik a mult évről hátralékban maradnak, törvény értelmében az egyházi választók névjegyzékében nem vehetők fel.

Debrecen, 1924. ápr. 24.

A debreceni református egyház Elnöksége.

Nagy József, Dr. Baltázár Dezső,
főgondnok. püspök, lelkészelnök.

Zománcozott edények

kék és piros színben
Kátrány-, aszfalt-, bőr- és falszige-
telő lemezek
Horganyozott kerítés fonatok
Ásók, kapák, kaszák
Vörösréz permetező gépek.
Épületvasalások, butorvasalások
legolcsóbban

Kovács Gyula
vasüzletében
Piac-u. 17. Bika mellett sarkon.

Hölgyek figyelmébe!

A legújabb bécsi modellek
megérkeztek

M. NAGY MIHÁLY hoz
Péterfia-utca 8.

Olosóbb, mint bárhol!!
Női és férfi

kalap átalakítások
a legpontosabban eszközöltetnek.

Hirdetések felvételnek
az „Egyetértés” kiadóhivatalában.

Cséplőgarnitúra

6-os

teljesen jókarban eladó
Cimet kiadóhivatal továbbbit.

Felhívás.

Debreczen sz. kir. város nagy-
erdői fürdőjéhez egy fűtő felve-
tetik. Jelentkezés ugyanott.

Ujból megnyílik

modernül berendezve, minden
izlésnek megfelelően az **ILONA**
hölgyfodrász és manólr szalonja
május 1-én Batthyány-utca 2.
Kapu alatt jobbra. Manicűrő:
Kató. A nagyérdemű közönség
szíves pártfogását kéri: **Kató.**

Irógépmű
megtanulhat
a Nagy Lajos
gépiró,
másoló,
szorosító
irodában. Veres-utca 9. szám.

Mindenféle írásmunkák, iskolai
jegyzetek, szindarabok
egy vagy több példányban
másolása, könyvmai sok-
szorosítások jutányos árban
készülnek.

Kalap festékek

gyönyörű színekben, rendkívüli
olcsó áron szerezhetőek be
STERN festéküzletében
Piac-u. 10. Telefon 856

Simonyi-uton

a nyári hónapokra
Zsuzsáb konyhaeszközök
bérelnék

Cím: Korzó Drogueria

Megérkeztek!

a gyermek apacs- és trikóingek

BAGI és PETRIK

rőfös és rövidáru üzletében.

Szent-Anna-utca 5. szám

női fehérneműek
harisnyák, keztyűk,
mindennemű mosóárak

mindenféle szabó kellékek
rövidáruk

állandóan legolcsóbb árban

Kérjük kirakatainkat figyelemmel kísélni!

Építők figyelmébe!

Építsen üregek betonblokkal.
50%-kal olcsóbb a tégla épít-
kezésnél. Gazdasági építkezés-
nél kiválóan alkalmas. Beton-
blokk, eszterpa, kátránypapír,
cement és mozaiklapok port-
landement kőgyűrűk és
sirkövek a

Debreceni Műkögyárnál kaphatók
Fürdő-utca 2. szám alatt.

Gummi kabát

vászon felsővel K 360,000, double K 600,000, szövetszővel K 700,000

óriási választékban kapható a

LINOLEUM ÁRUHÁZBAN

Haas Lipót cégnél Ferencz József-ut 58. Megyeháza mellett. Telefon 9-63.

Nagytelekű ház

több beköltözhető lakással,
nagy pincével, kerttel
eladó.

Villany, telefon bent.
Ár: három és fél vagon buza ára
Timár-utca 11. szám.

Dr. BALÁZS JENŐ BANKHÁZA

Pica-u. 89 Royal kávéházzal szemben. Telef. 143

Tőzsdei megbízások.

Kölcsönök.

Kosztpénz elhelyezés.

Tőzsdédő alatt közvetlen összeköttetés
a tőzsdével.

Tűzifát

két éves vágású,
elsőrendű bükk
hasábot

viszonteladónak,
ipari üzemeknek
és magánosoknak

legolcsóbban szállít

házhoz

vagontelepekben, ölenként,
mázsánként és aprítva

az Erdélyi

Tűzifabehozatali R.-t.

Fürdő-utca 2.

Telefon 10-93.

Dr. Remmler

DENTOPUR

fogköoldó fogpasztája

1 tubus ára 8000 K

Mindenütt kapható

Pharmacia R.-t. Budapest.

Jó megjelenésű

28 éves fővárosi műszaki tisztviselő kölcsönös
megtetszés esetén

benősülne

ipari vagy kereskedelmi vállalatba, esetleg jól
jövődő vezető állásba.

Hozzájárulók vagy komoly hölgyek „Harry Prell” jellegűre a
kiadóhivatalba írjanak.

A „Philaxia” szérumtermelő R.-t.

készítményei, ugymint

sertéspestis, sertésorhanc, lépfene, baromficholera

elleni szérumok a

„Kossuth” gyógyszerárban, Piac-u. 30. alatt kaphatók.

SZABÓ JÁNOS

uri divat és egyenruha szabóságában

készít egyen, civil, intézeti és
diáksapkát, továbbá varrott
kalapokat. Façon munkák a leg-
utolsó divat szerint készülnek
** a legjutányosabb árakban. **

Püspöki palota. A Nagytemplommal
szemben.

Tégla és cserép

kitűnő minőségben, legolcsóbban

Tóth és Sebestyén

téglagyárában, Kishegyesi-ut 42. szám.

Városi iroda: **BETUS JÓZSEF**
Zöldfa-utca 8.

Csodaszép nyaraló!

Az erdő alatt!

Nem írom le részletesen, csak
azért sem, hogy menjen ki min-
denki, személyesen megtekinteni
akit érdekel, majd ott látják
meg, hogy mi ez! Hígyjék meg
kérem szépen, megérdemli azt a
kis sétát!

Sestakert, Komlóssy-ut 36. szám.

A villa építkezése a mult nyáron
lett befejezve! 45 cm. vastag
falazat!

Szabad rendelkezés alatt áll!

Rögtön be öltözhető!

Gyönyörű szőlővel, mult évi bor-
termése 18 hektoliter volt!

Hatalmas gyümölcsfák!

Évigyümölcs termésszekérszámra

Ára 6 vagon buza napi ára!

Ezen ingatlan felett is a NAGY
LAJOS Ingatlanforgalmi Vállalat
rendelkezik. Egyedül csak ott
köthető meg a vételi jogügylet,
egyedül csak ott tehető le a
vételi foglaló is. A tulajdonos
senkivel nem tárgyal, a Nagy
Lajos iroda részére adott kizáró-
lagos rendelkezési és elővételi
jogot!

Iroda: Veres-utca 9. szám.

APRÓHIRDETÉSEK

Ajánlat

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat és
hamis fogakat vesz leg-
magasabb napi áron
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. sz. I. em. 484

Berzék!
fényképezeti műterme
Ferenc József-ut 38.
olcsó árakban és szép
kivitelű képekben állan-
dóan vezet. 483

Ernst József

faszobrász
Széchenyi-utca 42.
(volt Hrabéczy-féle helyiség.)

Készítik:
mindennemű
faragványokat,
facsilárokat,
dísztárgyakat,
kandelabereket.

Pálty Nővérek műterme
(Burgundia 4.) elvállal
mindenféle iparművé-
szeti munkát, batikó-
lást, montirozást. 707a

Elsőrendű

szovátli oserép, kitűnő
oltott és darabos mész,
portland oment,
stukaturnád, gipsz, el-
szigetelő és bőrlemez
bármily mennyiségben
a legolcsóbb napi áron
beszerezhető
BARTHA
tűnő-, szén- és építkezési
anyag telepén.

Elsőrendű

kárpitos. Szabó József,
Varga-utca 1. Szent-
Anna-utca sarok. Kész
hencserektől raktáron. 482

Női

divatkalapok és hozzá-
való szalmák olcsón be-
szerezhetőek. Alakítások
gyorsan készülnek. Ka-
lapteremben, Cserepes-
utca 16. 684

Vom 5. Mai bis 13. Mai d.J. werden wir in Budapest

III., Hotel Esplanade, Zsigmond-
utca 38 40. anwesend sein um

künstliche Augen

naoh der Natur für die Patienten
anzufertigen und anzupassen.

F. Ad. Müller Söhne Wiesbaden

Anstalt für künstliche Augen

Wir bitten, auf Namen und Zeit zu achten, da in letzter Zeit durch
ähnliche Namen vielfach Verwechslungen vorgekommen sind.

Megvételre keresek
1 vaskonyhát, 1 vas-
ágyat és 2 függőnyt.
Ugyanott 2 ágy eladó.
Simonffy-u. 2 a. Szabó
Imre. 714

Kocsi gyártó

műhelyemben
elvételek mindennemű
kocsi javítást
Megrendeléseket pon-
tosan és szolid árák
mellett eszközölök.

Kész kocsit állandóan
kapható.
BÓDI PÁL
Simonffy-u. 57.
Az udvarban.

Eleserelném

temesvári házamat meg-
felelő ingatlannal. Ot
szoba, fürdőszoba, mel-
lékhelyiségek. Azonnal
beköltözhető. Cím a ki-
adóban. 686a

Zongora hangolásokat

javításokat elvételek
továbbá hosszabból
rövid, modernet
készítik.

Munkában levő zongorák
megnézhetőek. — Szép és
jó munkát lehet készíteni.
Vonós hangszer készítését
javítását pontos időre
elvételek.

Kérek szíves pártfogást

TONTÉ LÁSZLÓ

zongora és vonós-
hangszer készítő.
Piac-utca 30.
Az udvarban.
TELEFON 15-16

Elsőrendű, száraz

Parkét anyag

állandóan raktáron

Ráhmer Sándor

mezőgazdasági gépraktárban

Debreczen, Piac-utca 43.

Telefon: 962.

A Pestszentlőrinczi

Parkétygyár R.-t.

vezérképviselete.

Kerékpáromat,

jókarban levőt elcsere-
lem süldőért, buzáért
vagy tengeriért. Kossuth
59. szám. 704

KÁTAI IMRE

ékszerkereskedő

Piac-utca 19., II. em.

Aranyat,

ezüstöt,

valamint bármilyen

ékszert a legmagas-
sabb áron vásárol.

Ékszereket vesz, el-
ad, becserejl.

Telefonhívásra

házhöz megy.

Telefon 6-24

Gipsz

Debreczeni Működgyár-
ban kapható. Telefon
10-93. 571

Halló!

Halló!

Tollért a legmagasabb
napi árt fizetek. Fischer
Ferenc, Bethlen-u. 54.

Poloskairtást

felelősséggel vállalom,
vidéken is. Poloskaszer
kapható Debreczen, Kos-
suth-utca 47. Nánássy
István. 716

Kerékpározók

figyelmébe ajánlom,
hogy az újonnan beren-
dezett műhelyemben
mindenféle kerékpár al-
katrészek a legolcsóbb-
ban kaphatók. Valamint
kerékpár szakszereu ja-
vítását pontosan és leg-
olcsóbban eszközölöm.
Kölesön kerékpár állan-
dóan kapható: Nagy
József, Sas-utca 4., az
udvarban. 713

Egy különbejárato

butorozott szoba kiadó.
Küisvásártér 9. 694

Modern

téli-nyári villa lakáso-
mat (verenda, konyha,
speiz, fürdőszoba, belső
klozett mellékhelyisé-
gekkel) elcserejtem ha-
sonló 2-3 szobás vá-
rosi lakással Károly Fe-
renc József-ut 48., dél-
után 5-7-ig. 710a

Takarékfűtőhelyek

készen kaphatók. Ugyan
ott lakatos tanuló fel-
vétetik. Kandia-u. 15.
703

Tej

állandó nyári és téli ki-
hordásra május 1-16i
lekötethető. Verbóczy-u.
3. szám. 702

Kereslet

Megbízható

éjjeli őr felvétetik. Fa-
ludy E. fátelen. —
Szoboszlói-u. 4. 698

Egy szoba

konyhás lakást keresek
fiatal házaspár részére,
butorral vagy anélkül,
Cím a kiadóban. 711a

Megvételre keresek

a központon

osaládi házat 200 mil-
lióig, amelyben 4-5
szobás modern, beköl-
tözhető lakás legyen.

A Sestakertben

szőlőt nyaralóépülettel
100 millióig.

KOVÁCS GYULA

Darabos-u. 17.

Gramofont

veszek — rosszat is —
lemezekkel. József kir.
herceg-u. 65. ajtó 5.
711

Cipészsegéd

teksz munkás felvéte-
tik Miklós-utca 5. sz.
707

Eladás

Eladó

egy alig használt Ver-
réb-féle permetező Széc-
henyi-utca 2. sz., 1-ső
emelet. 705

Olajütő 86. számú

ház, 2 szoba, honyha,
fáskamara, sertésól azon
nali beköltözésre eladó.
709

Eladó

egy jó után való sze-
ker és egy lóhoz való
farhámos, jó karban
levő lószerszám teljes
felszereléssel. Árpád-tér
18. szám. 710

Homoki bor

eladó Simonyi-ut 36/c.
712a

Négy telek

Pavillon laktanya mel-
lett, vagongyár bejára-
tával szemben, Rother-
után, jutányosan eladó
Értekezhetni: Farkas
ügyvédnél, Hungária
palota, vagy Antal Mi-
hálnál a helyszínen, a
Rakovszky temető mel-
lett. 712

Antik

szalngarnitúra, új és
modern hálószoba, 3
ajtós fehér szekrény
olcsón eladó. Hatvan-
utca 34. 715

Eladó

Hoffer és Sranec és Clay-
ton Schutleworth-féle 6
lóerős, huzatos cséplő-
garnitúra. Ugyanott
pálmák és kaktuszok el-
eladók. Rákóczi-u. 15.
706

Többréndheli

3-5 szobás ház a bel-
városban, különösen a
Péterfia és Rákóczi-ut-
cán gazdálkodóknak is
alkalmasok, villák ker-
tekek, szántóföldek és
szőlők különböző nagy-
ságban eladók. Cseley
Gyula irodájában, Egy-
malom-utca 8. Telefon
2-09. 695

Szép tűzhelyek

plattok, kerítésfonatok,
permetezők, locsolók,
zománcos edények, bog-
rácsok, villanykörték,
fedőlapok legolcsóbb-
ban Nagy vasúletében,
Csapó-u. 68. 697

ELADÓ

egy szép torontáll (kelim)
HENCSERTAKARÓ

Megtékinthető: Bálint Lajos
műbutorraktárban
Kossuth-u. 11.

Persa- és torontáll (kelim-)
szőnyegek megrendelhetőek
Simon Rézsinnél
Laktanya-u. 18.

Eladó

topolyaháló, ebédlő,
konyhabutor, gardero-
b szekrény, fehérháló,
Schróber-ágy, Thonet-
garnitúr, klub-garnitúr
és több butorok.
Széchenyi-u. 8. sz. 513

Cserépkályhák

jó karban 500,000 és
600,000 korona. Timár-
u. 11. Telefon 10-92.
699

Zongora

bécsi gyártmány eladó.
Teleki-utca 92. 698

Eladó

uj üvegajtók, ablakok,
istálló, kamaraajtók,
akácfa kutrámá, tető-
világító jutányos áron.
Könyvtelep, Luther-u.
18. szám. 700

Fogászati berendezés

(technikai és operatív
műszerek) teljesen új
állapotban eladók. Nyir-
egyháza, Bessenyei-te-
lep 9. Ajtó 3. Nagy. 701

Alkalmi vétel!

A József kir. herceg-
utca 34. sz. ház jutá-
nyos áron eladó.

Eladás esetén átadok
négy szobás utcai lakást
fürdőszobával.

Az eladással **MÁTÉ**
SÁNDOR ny. m. kir.
állampénztári tanácsos,
„O. F. B.” eng. ingatlan-
forgalmi irodáját biztam
meg. Széchenyi-utca 55.
szám. Telefon 14-63.

HEGEDÜS ÁRUHÁZ

DEBRECZEN, SZENT-ANNA-UTCA 5. SZ. ALATT.

Az összes fajtájú divatselymek, öltöny-
costümme-, ruha- és alj-szövetek, kartonok,
voálok, pamut és gyapju delének, francia
eredetű lybertyk és grenadinok, vásznak,
zefirek, kanavászok és anginok, harisnyák
és kesztyük.

Óriási választék!

Olcsó árak!

Bevásárlási főtelep: Budapest, Bécs, Páris.

A vásárlás nem kötelező!

Mert megnézni meg szabad!

Megvenni nem muszáj!